

AHİR ZAMANDA OLACAK HALLER*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, şefîi'l-müznibîn muhammedini'l-mustafâ... Ve âlihî ve sahibihî, ve men tebiahû bi-ihsânin zevi's-sdkı ve'l-vefâ...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr, ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ يَسْتَخْفِي فِيهِمُ الْمُؤْمِنُ
كَمَا يَسْتَخْفِي الْمُنَافِقُ فِيكُمْ الْيَوْمَ

(ابن السني عن جابر)

RE. 504/1 (Ye'tî ale'n-nâsi zemânün, yestahfî fîhimü'l-mü'minü, kemâ yestahfi'l-münâfiku fîkümü'l-yevm)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Çok aziz ve çok muhterem kardeşlerim!

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun... Rabbimiz dünyada ve ahirette her türlü hayırlara sizleri nâil eylesin...

Peygamberimiz Efendimiz, şefîmiz, üsvetü'l-hasenemiz Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'nin mübarek nasihatlerinden, hadis-i şeriflerinden bir demet okuyup teaallüm eylemek, tefeyyüz etmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Bu hadis-i şeriflerin okunmasına ve izahına başlamadan önce, Peygamber Efendimiz'e sevgimizin, saygımızın, bağlılığımızın, ümmetliğimizin bir nişanesi olmak üzere, âcizâne nâçizâne ruh-u pâkine hediye edelim diye; ve onun cümle âlinin ve ashâbının ve etbâının ve ahabbının ruhlarına hediye olsun diye; ve sair enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah u mukarrebînin ruhlarına hediye olsun diye;

Şu hadis-i şerifleri bize nakil ve rivâyet eylemiş olan hadis alimlerinin, din alimlerinin, müctehidlerin, râvîlerin, müelliflerin; müellif-i merhum Gümüshâneli Ahmed Ziyâeddîn Hazretleri'nin; kendisinden feyz aldığımız hocamız Muhammed Zâhid Kotku ibn-i İbrâhim el-Bursevî Hazretleri'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri Allah rızası için, Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerifindeki müjdeye ermek şevkiyle, canlarını, mallarını ortaya koyarak cihad eyleyip fethetmiş olan, Fatih Sultan Mehmed Han – *aleyhi'r-rahmeti ve'l-gufrân*– Hazretleri'nin ve onun mübarek ordusunun; fâtihterin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin, muvahhid askerlerin ruhlarına hediye olsun diye;

İçinde oturup bu hadis dersini yaptığımız şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ruhuna hediye olsun diye; ve bu camiyi tekrar tekrar tamir eden, tecdîd eden, tevsî eden, genişleten kimselerin, bunların yapılması için az çok katkıda bulunanların kendilerine ve geçmişlerine vâsıl olsun; ruhları şâd olsun, makamları a'lâ olsun diye;

Ve uzaktan yakından bu hadis-i şerifleri dinlemek üzere koşup gelmiş olan siz kıymetli kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına ayrı ayrı hediye olsun diye; şu caminin çevresinde medfun bulunan mevtânin ve beldemizin medâr-ı iftiharî Yûşâ AS'ın, Ebû Eyyûb Hâlid ibn-i Zeyd el-Ensârî Hazretleri'nin ve sâir sahabe-i güzînin ve belde-mizde medfun bulunan evliyâullahın, sâlihlerin cümlesinin ruhlarına hediye olsun diye;

Ve biz yaşayan, Allah'ın eksikli kusurlu kulları mü'minler de, Rabbimiz'in rızası yolunda ömür sürelim, Kur'an-ı Kerim'e uygun yaşayalım, Peygamber SAS Efendimiz'in sünnetine uyalım, sünnet- i seniyyesini şu garip asırda ihyâ eyleyip, yüzlerce şehid sevabına nâil olalım diye; evlâtlarımız, çocuklarımız da bu yolda yürüsünler diye, bir Fâtîha, üç İhlâs-ı Şerif okuyalım, onların ruhlarına hediye edelim, öyle başlayalım! Buyurun:

.....

a. Mü'minin Kendini Gizlemesi

Okuduğumuz hadis-i şerifler *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli meşhur hadis kitabının, 504. sayfasının 1. hadisinden başlıyor. Az önce metnini okumuş olduğumuz hadis-i şerif, Câbir RA'dan rivayet edilmiş.

Biliyorsunuz, geçtiğimiz haftalarda hep kıyamette olacak şeyleri bildiren hadis-i şerifler karşımızdaydı. Kıyamet kopmazdan önce, ahir zamanda neler olacak, insanın başına neler gelecek, bu insanlar ne hallere gelecek, Peygamber SAS Efendimiz onları anlatıyordu. İşte bu haftada yine onların devamı var. Onları bitirirsek, birkaç tane de başka konuda hadis-i şerif okuruz.

Şimdi bu birinci hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:¹

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ يَسْتَخْفِي فِيهِمُ الْمُؤْمِنُ
كَمَا يَسْتَخْفِي الْمُنَافِقُ فِيكُمْ الْيَوْمَ

(ابن السني عن جابر)

¹ Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.148, no:238; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.441, no:8679; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

İbn-i Münde, *el-Fevâid*, c.I, s.28, no:10; Übey RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.260, no:31111; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.462, no:26434.

RE. 504/1 (*Ye'tî ale'n-nâsi zemânün*) “İnsanların üzerine bir zaman gelecek, aylar, yıllar, asırlar geçip öyle bir zaman gelecek ki, (*yestahfî fî-himü'l-mü'minü kemâ yestahfi'l-münâfiku fîkümü'l-yevm.*) bugün sizin aranızda, korkusundan münafık nasıl saklanmakta ise, ey ashabım; o zaman gelince de, bulunduğu topluluğun içinde mü'min öyle saklanacak, çekinecek.”

Eyvah! Demek ki, cemiyet berbat olacak, şerhiler galip olacak; hayırlılar zebûn olacak, halsiz olacak, güçsüz olacak... Fesat çok olacak, fitne çok olacak ve cemiyetlere hakim olan edepsiz insanlar, mü'minlere, sâlihler, âbidlere kızacaklar; onları hor görecekler, hakir görecekler. Münafıklar hakimiyeti elde etmiş olacak. Söz şerhilerin elinde olacak. O zaman mü'min bir kenarda saklanacak, mü'min olduğunu ızhar edemeyecek, kalbinden geçeni söyleyemeyecek, konuşamayacak... Peygamber Efendimiz'in zamanında münafıkların, iman etmedikleri halde kalplerinde iman nuru yanmadığı halde mü'min gibi görünüp camiye gelip gittikleri gibi, o devirde de, o devir geldiği zaman da müslümanlar saklanacak, mü'minler saklanacak diyor. Devir değişecek, böyle bir hal gelecek diyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi dünyanın ve hayatın ve ahiretin her çeşit şerrinden korusun... Böyle durumlara düşürmesin... Şu mübarek beldeler ki şehidlerin kanlarıyla sulanmıştır, Allah Allah diye Allah adı zikredile edile fethedilmiştir ve günde beş vakit ezanlar buraların semalarını mânevî bakımdan yıkamakta, yumakta, paklamaktadır.

Bu ezanlar ki, şehadetleri dinin temeli,

Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli!

dediği gibi Mehmed Akif merhumun. Bu beldelerden bu ezanlar susmasın, sönmesin de, mü'minler zebûn olmasın da, şerhiler şu ecdad yâdigârı diyarlara el koymasınlar. Temennîmiz bu... Müslümanlar aziz olsun, hor ve zelil olmasınlar. Temennîmiz bu, fakat kuru temennî ile netice alınmaz.

“—Nereden biliyorsun netice alınmayacağını?..”

Peygamber SAS Hazretleri'nin öğretmesinden biliyorum. Peygamber Efendimiz SAS'ın hayatından biliyorum. Bizim içimizde onun ayağının tozu olacak insan var mı?.. Rasûlüllah, Seyyidü'l- evvelîne ve'l-âhirîn Muhammed-i Mustafâ, hayatı nasıl geçmiş, nasıl çalışmayla geçmiş. Bir anı boş geçmemiş. Her anında tebliğ, irşâd, cihad, hayır, hasenât... Ömrü böyle geçmiş Rasûlüllah Efendimiz'in. Daima münafıklarla, müşriklerle mücadeleyle geçmiş.

Allah-u Teâlâ Hazretleri dileseydi o Rasûl-i edîbinin yüzü suyu hürmetine, duası berekâtıyla dünyayı gül gülistan etmez miydi?.. Kâdirdi. Âmen-nâ ve saddaknâ, (kûn) derdi, ol derdi, (feyekûn) olurdu. Çünkü Rasûlüllah Efendimiz'in duasını reddetmezdi. Rasûlüllah Efendimiz'in hatırını kırmazdı Rabbimiz. İsteseydi öyle olurdu.

Rasûlüllah Efendimiz de şöyle güzel, serin hurmaların altında, çimenlik, rahat, huzurlu bir bahçede, önünde kuyudan sular çekiliyor, şırl şırl bostanlar, sular akıyor, üzümler asmalardan sarkıyor, hurmalar ballanmış, tatlanmış... Böyle hoş, mübarek bir manzarada elini kaldırır:

“—Yâ Rabbi! Müşrikleri kahreyle, eğer dilersen hidâyet eyle, hepsi doğru yola girsinler, doğru yolu bulsunlar, her taraf gül gülistan olsun.” derdi.

Âdetullah böyle değil, kanun-u ilâhî böyle değil. Rasûlüllah Efendimiz bir bir, böyle cımbızla kıl çeker gibi bir bir uğraştı. 13 sene uğraştı, o Mekke-i Mükerreme'nin çatır çatır kayalık tepeleri arasındaki (*gayri zî zer'in*) ekin bitmez, ot bitmez o vadide, uğraş uğraş uğraş... Kendisini tanıyanlar, kendisiyle akraba olanlar karşısına çıktı. Kendisinin ibadetine mânî oldular. Namaz kılarken üstüne işkembe koymağa kalkıştılar, secde edeceği yere şey yapmağa çalıştılar... Hayatına kasdettiler, kendi yurdundan çıkarttılar... Taif'e gitti, Taif'te taşladılar cahiller, zalimler, topuğunu kanattılar...

Demek ki, Rasûlüllah Efendimiz Allah'ın en sevgili kulu olduğu halde, çalışmanın kanununu bize gösterdiğine göre, onun hayatı çalışmayla geçtiğine göre, bizim de onun yolunda yürümemiz lâzım!..

“—Sünnet-i seniyye yolunda yürüyoruz. Sakal bıraktım görmüyor musun göbeğime kadar sakal...”

Sen Rasûlüllah'ın hayatını örnek alsana! Sakal, tıraş olmadı mı zaten kendiliğinden büyüyüp gidiyor aşağıya doğru. Salıversen yerlerde sürünür. Rasûlüllah'ın hayatına uydurabiliyor musun kendini?.. Rasûlüllah Efendimiz gibi çalışabiliyor musun?.. Rasûlüllah gibi gününü geçirebiliyor musun?.. Rasûlüllah gibi fedakârlık

yapabiliyor musun, cömertlik yapabiliyor musun?.. O bizim örneğimiz değil mi, nümünemiz değil mi?.. “İşte böyle olun ey kullarım, size bak bir nümüne insan gönderiyorum, görün bakalım insanlık nasılmış.” diye Allah-u Teâlâ Hazretleri Peygamber Efendimiz’i göndermedi mi?.. Gönderdi.

“—O tarafları karıştırma hocam. Ben dünya işlerinde bildiğim gibi yaparım. Amerikalılar gibi yaparım, İngilizler gibi yaparım, Fransızlar gibi yaparım, İtalyanlar gibi yaparım, Rumlar gibi yaparım, Ruslar gibi yaparım... Sen bana Rasûlüllah’ı örnek gösterme!” dersin bu ne biçim müslümanlık. Gel de sen bana bunu anlat o zaman.

Hem müslümansın, hem yönünü döndürmüşsün Batı’ya... Batmak mı istiyorsun?.. Müslümansan kibleye dön! Mü’minsen Allah’a itaat et! Kur’an’ı Allah’ın kelâmı bellemişsen ahkâmına uy! Rasûlüllah’ın Allah’ın hak peygamberi olduğunu anlamış, tanımışsan, sünnetine uy! Yolunca yürü, hareketini ona göre tanzim et!.. Ahlâkını ona benzet!.. Ahlâk-ı Muhammediyye ile ahlâklan. Ahlâk-ı Kur’an ile edeblen... O yolda yürü. Bizim halimiz ona benzer mi?.. Bizim adımız müslüman...

Eh tabii *Lâ ilàhe illa’llàh* diyen müslüman oluyor, biz de müslümanız ama, bu müslümanlığa sahabe-i kirâm —sağ olsalardı— kim bilir ne derlerdi. Kim bilir bize ne muamele yaparlardı?.. Döverler miydi, kovarlar mıydı?.. Yavaş yavaş, yumuşak yumuşak bize böyle “Yapmayın, bu böyle müslümanlık değildir,

doğru düzgün olun...” diye ne yaparlardı bilmiyorum ama, bildiğim bir şey var ki: Eğer biz çalışmazsak bir zaman gelir, müslüman mü’minliğini söylemez duruma gelir de, o devr-i saadette münafığın mü’minlerin iman kuvvetinden korkup da gık diyemediği gibi, bu fitne ve fesat çağında mü’min imanının gereğini yapamaz, söylemesi gerekli olan sözü söyleyemez; müdafaa etmesi gereken fikri müdafaa edemez duruma düşer.

Neden?.. Çalışmadı.

Çalışmaz, çalışmaz, çalışmaz;

“—Hocam, ben geçen sene çalışmadım, bu sene başıma taş yağmadı, hiçbir şey olmadı... Bak sapasağlam turp gibi dolaşıyorum, kara turp gibi dolaşıyorum ortalıkta... Bak, geçen sene Allah yolunda bir çalışma yapmadım.”

Birikiyor, birikiyor,, Veballer birikiyor, cezalar birikiyor, başına patladığı zaman anlarsın. Şimdi turp gibi gezersin, ozaman traktörün altında kalmış turp gibi olur. Pat diye üstünden o koca ağır yük geçtiği zaman senin ne yuvarlaklığın kalır, ne suyun kalır, ne bir şeyin kalır. Onun için kötü günler gelmeden iyi günlerde hazırlık yapmalı mü’min...

“—Şimdi sulh ve sükûn devresindeyiz hocam, param da fena değil. Çok şükür, el-hamdü lillâh paramız bol, bereketi yerinde, ticarethanemiz tıklar tıklar çalışıyor, para kesiyoruz alimallah köşenin başında, durumumuz gayet güzel. Hocam sıhhatim de iyi, el-hamdü lillâh, hiç nezle bile olmam, kışın soğuğundan da

korkmam... Zaten beldemiz, memleketimiz sıcak, gayet güzel bir belde. Paralar geldi mi yazın Bodrum, Marmaris...

Oralarda deniz kenarları, öyle şahane ki sen görmemişsin, haberin yok, dünyadan haberin yok. Yaşamayı nereden bileceksin sen?.. Orada kumsallar var, billur gibi sular var, körfezler var, yüzersin, dalarsın, çıkarsın, güneşte bir o tarafa dönersin, bir o tarafa dönersin, kızarırsın, kremleri sürersin, eğlence var, zevk var, safâ var..

Orada insan öyle bir yaz geçirdi mi kışın nezle de olmuyor. Çünkü C vitaminini alıyor, B vitaminini alıyor, D vitaminini alıyor, meyvalar, sebzeler, ekşiler, turşular, tatlılar, kaymaklar, baklavalılar, börekler, çörekler... Hacı babalardan bilmem nelerden... Tamam, benim keyfim tıkırında.”

Fâni dünya hoştur amma akıbet mevt olmasa...

Tıkırında ama, bu gidiş fena değil ama sonunda ölüm var, ölümün arkasından da hesap var. Ölüm gelmeden önce de fitne ve fesat var ve azap var. Onun için bu iyi günlerde, keyfin yerinde iken, paran pulun yerinde iken Allah’a güzel kulluk edersen, vâden yettiği zaman, başına bir hal geldiği zaman dersin ki:

“—Sen bilirsin Rabbim. Ben iyi günlerimde de senin yolunda yürümeğe gayret ettim ama beşerim, elbette kusurum vardır, şaşırırmışımıdır, yanlış işler yapmışımıdır. Fermânına boynum kıldan ince, ne dilersen... Senden ne geldi de kim ne itiraz edebilir?.. Elimden geldiğince yapmaya çalıştım ama eksikliyimdir, muhakkak kusurluyumdur, sen bilirsin.” diyebilirsin.

Ama hiçbir şey yapmamışsın, “Dur yâ Azrâil! Benim canımı alma, bana müddet ver... Ben tevbe edeceğim, hacca gideceğim, zekâtlarımı ödeyeceğim, borçlarımı kapatacağım, namaz kılmağa başlayacağım, tesbih çekmeğe başlayacağım, kıbleye dönmeğe başlayacağım... Televizyonu evden atacağım, bilmem neleri satacağım, hayır yapacağım, hasenât yapacağım...

فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا

يَسْتَقْدِمُونَ

(الأعراف: ٣٤)

(*Feizâ câe ecelühüm lâ yesta'hirûne sâaten ve lâ yestakdimûn*) [Ecelleri gelince ne bir an geri kalırlar, ne de bir an ileri gidebilirler.] (A'raf, 7/34) O ecel geldiği zaman, o Azrail pençesini insanın yakasına yapıştırdığı zaman, tehir olmaz.

Allah'ın azabı geldiği zaman değişmez. Ceza olarak gelir çünkü. Ceza olarak geldiği zaman, senin dua etmen de para etmez. Kopup geldiği zaman para etmez. Şimdiden edersen olur.

Onun için aziz kardeşlerim! Bu güzel günlerin kıymetini bilelim. Ramazan'a yaklaşıyoruz, Üç Aylar'a girdik. Cuma günü Receb'in biriydi, Cumartesi ikisi, bugün Receb-i Şerîf'in üçü... Tevbe ayı. Tevbe edelim, doğru yola girelim. Haramları bırakalım, Allah'ın yoluna dönelim, maddi manevi borçlarımızı ödeyelim, iyi insan olmağa şu anda söz verelim:

“—Söz verdik yâ Rabbi, iyi insan olacağız...”

Bütün hesapları ona göre bir tasfiye edelim, her şeyimizi Allah’ın rızasına uygun hale getirelim, ondan sonra ne yaparsa yapar Mevlâ... Çünkü kader, Allah’ın takdiri... Kadere rızâ da sevaptır. O da yüksek bir mertebedir. O zaman kadere rızâ gösteririz. Ama;

“—Ah! Keşke vaktim olsaydı, hayır yapsaydım bilmem ne yapsaydım diye pişman olacak şekilde ömür sürmeyelim!

“—Hocam zaten şu sıralarda Bodrum’a gittiğimiz yok, Marmaris’e gittiğimiz yok.” demeyin, havalar soğuk diye gitmiyorsunuz.

Sonra okul tatil değil diye gitmiyorsunuz. Çocuğun mektebi var da ondan. Çocuğun tatili şimdi olsa şimdi bile gidersiniz. Şimdi bile gidersiniz Bodrum’a Marmaris’e. Oralarda insanların azalması okulların olduğundan. Kimse kimseyi aldatmasın! Kendi kendimizi ıslah edelim. Kendi nefsimize düşman olalım.

“—Ey nefis! Sen beni ne diye sürüklüyorsun be! Benimle beraber sen de yanmayacak mısın cehennemde çatır çatır?..”

“—Yanacağım.”

“—E ne diye böyle yapıyorsun?.. Islah ol. Bak bazı nefisler *mutmainne* oluyormuş. Böyle Allah’ın zikriyle yola gelmiş lokum gibi oluyormuş. Sen bu emmâreliği bıraksana be mübarek! Şu anda mübarek değilsin, mübarek hale gelsene!” diye nefsimizle savaştım.

Bu da bir cihad... İlle Moskof kâfiri geldiği zaman onun karşısında kalaşnikoflarla savaşıacak değiliz ki. Düşman bizim içimizde... Onun için, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:²

أَعْدَىٰ عَدُوِّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْكَ

(A'dâ adüvvüke nef süke'lletî beyne cenbeyke)

“Senin en büyük düşmanın, şu iki yanın arasındaki, içindeki nefsidir.”

En büyük düşman kendi nefsimiz. Bizi Marmarislere, Bodrumlara götüren, zevklere safâlara daldıran, Allah yolundan döndüren, günahları işleten nefis... Dünyanın fani lezzetlerine takan nefis... Şeytana uyan, şeytanın içimizdeki yarıdakçası, destekçisi nefis... Nefsimizle savaşıalım, cihad edelim! Cihad-ı ekberdir. Nefsimizle, kuşanalım *Lâ ilâhe illa'llâh* kılıcımızı, çalalım düşmanın üstüne... Arş yiğitler!

Allah-u Teâlâ Hazretleri güzel günlerde kendisine güzel kulluk edenleri, kötü günlerde yardımsız bırakmaz kardeşlerim! Onun için günlerimiz güzel, halimiz iyi, sıhhatimiz tam... Tamam, bu günlerin kadrini, kıymetini bil! Cenâb-ı Hakk'a güzel kul olma zamanı geldi, mevsimi geldi.

Bülbül ne yatar uyursun

Çağrışıp ötme zamanı geldi!

² Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.359, no:355; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.408, no:5248; Harâitî, *İ'tilâlü'l-Kulûb*, c.I, s.35, no:32; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.431, no:11263; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.143, no:412, 2144; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XVIII, s.270, no:19379.

Bahar geliyor, mânevî bahar bastı bile. Yâni Receb geldi, Şa'ban gelecek, Ramazan gelecek, bayram gelecek... O bayrama hazır hale gelemim. Aman kendinizi hazırlayın, çoluk çocuğunuzu hazırlayın! Günahlardan sıdk ile tevbe edin, tevbe-i nasuh ile Cenâb-ı Hakk'ın yoluna dönün. Şu kötü günleri Allah bize göstermesin, bizim çocuklarımıza göstermesin, bizim torunlarımıza göstermesin... Beş yüz yıl göstermesin, bir milyon yıl göstermesin... Memleketimiz pırıl pırıl, ıslıl ıslıl İslâm beldesi olsun.

“—Olur mu hocam böyle şeyler?..”

Allah dilerse olur. Çalışacağız. Biz, kâinâtın mukadderâtının tanzimcisi değiliz ki. Biz kuluz. Biz, bize emredileni yaparız, Rabbimiz neylerse güzel eyler. Neylerse güzel eyler! Rabbimizin kaderine, takdirine, her şeyine rızamız, hoşnutluğumuz vardır. Neylerse güzel eyler. Ama biz kulluğu güzel yapalım. Nefse uymayalım, şeytana uymayalım, dünyaya kapılmayalım, ebedî kalacağımızı sanmayalım.

Geçen seneki arkadaşlarımızın bazıları gitmedi mi aramızdan?.. Geçen sene Ramazan'ı beraber yaptıklarımızın bazısı gitti. Kimisi bizden yaşça da küçüktü. Kimisi akranımızdı, kimisi büyüktü gitti. Sapır sapır yaprak dökümü gibi bazıları gidiyor, bazı yeni yapraklar çıkıyor. Doğan da var, ölen de var. Bir tarafta çocuk vıyaklıyor, doğdu; öbür tarafta bir matem havası, herkes hüngür hüngür ağlıyor, sevdikleri bir kimse ahirete göçmüş. Her gün bu ibret sahnesi karşımızda. Allah cümlemize uyanıklık nasib etsin...

b. Toplantılarda Gıybet Yapılması

Deylemî'nin rivâyet ettiği bu ikinci hadis-i şerîf, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Hazretleri buyurmuş ki:³

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ يَقْعُدُ الرَّجُلُ إِلَى قَوْمٍ فَمَا
يَمْنَعُهُ أَنْ يَقُومَ إِلَّا مَخَافَةً أَنْ يَقْعُوا فِيهِ

(الديلمى عن أبى هريرة)

RE. 504/2 (*Ye'tî ale'n-nâsi zemânün, yak'udü'r-racüli ilâ kavmin, femâ yemneuhû en yekûme illâ mehâfete en yekau fîhi.*)

(*Ye'tî ale'n-nâsi zemânün*) “İnsanların üzerine öyle bir zaman gelecek ki, (*yak'udü'r-racüli ilâ kavmin*) adam bir mecliste oturacak; (*femâ yemneuhû en yekûme illâ mehâfete en yekau fîhi*) onun o meclisten kalkmamasına, kalktığım zaman arkamdan beni gıybet ederler, arkamdan çekiştirirler diye korkması sebep olacak. Kalkacak ama, o meclisin tadı yok, tuzu yok ama kalkarsa, giderse arkamdan beni çekiştirirler, gıybetimi yaparlar diye çekinecek.”

³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.441, no:8678; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.192, no:31185; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.464, no:26439.

Öyle meclis mi olur! Meclis dediğin Allah'ın zikri meclisidir. Meclis dediğin sevap kazandıran meclistir. Meclis dediğimiz hani TBMM gibi bahçeli, duvarlı, beş katlı, on katlı salonlu yer değil. Üç kişi bir araya geldi, bir arada oturdular mı ona meclis denir. Yâni toplantı demek, grup demek. Mahall-i cülûs demek. Yâni oturma yeri demek.

Biz şimdi burada bir meclis kurmuşuz. İskenderpaşa Camiinde meclis. Ne demek?.. Yâni İskenderpaşa Camii'nde hepimiz oturmuşuz dizimizin üstüne, Peygamber Efendimiz'e şevkimizden, muhabbetimizden, Allah yoluna bağlılığımızdan, imanımızdan Rasûlüllah Efendimiz'in sözlerini, nasihatlerini dinlemeğe çalışıyoruz. Hadis meclisi, hadis toplantısı.

Öyle bir zaman gelecek ki, müslümanların şeyine, toplantıda oturuyor, tadı yok, tuzu yok ama, kalkacak ama gıybet ederler diye korkusundan kalkamıyor. O duruma gelecek.

Allah bizi bu kötü durumlara düşürmesin...

c. Bid'at Ehliyle Oturmanın Zararı

Üçüncü hadis-i şerîf.

Deylemî ibn-i Mes'ud RA'den rivâyet etmiş. Bu da kıyameti anlatan hadis-i şerîfler cümlesinden. Buradaki cümlelere dikkat edelim. Diyor ki bu hadis-i şerîfin muhtevâsı:⁴

⁴ İsmâilî, *Mu'cemü'l-Esâmî*. c.I, s.410, no:248; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.443, no:8685; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.207, no:29093; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.466, no:26445.

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ يَكُونُ عَامَّتُهُمْ يَقْرَأُونَ
الْقُرْآنَ وَيَجْتَهِدُونَ فِي الْعِبَادَةِ وَيَشْتَغِلُونَ بِأَهْلِ
الْبِدْعِ يُشْرِكُونَ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَيَأْخُذُونَ
عَلَى قَوْلِهِمْ وَعِلْمِهِمُ الرِّزْقَ يَا كُلُّونَ الدُّنْيَا
بِالدِّينِ. هُمْ أَتْبَاعُ الدَّجَالِ الْأَعْوَرِ

RE. 504/3 (Ye'tî ale'n-nâsi zemânün,
yekùnü àmmetühüm yakraüne'l-kur'ân, ve
yectehidûne fi'l-ibâdeti, ve yeşteğilûne bi-
ehli'l-bid'i yüşrikûne min haysü lâ ya'lemûn ve
ye'huzûne alâ kavlihim –başka bir rivayette alâ
kırâatihim– ve ilmihim er- rızka, ye'külûne'd-
dünyâ bi'd-dîn hüm etbâu'd-deccâli'l-a'ver.)

(Ye'tî ale'n-nâsi zemânün) “İnsanların başına bir zaman gelecek üzerine, (yekùnü àmmetühüm yakraüne'l-kur'an) bu insanlar genel olarak hepsi Kur'an okuyacaklar (ve yectehidûne fi'l-ibâdeti) ibadet ve taatte gayret edecekler...” Namaz kılıyor, tesbih çekiyor, Kur'an okuyor vs... “Kur'an okuyor ve ibadet ediyor, (ve yeşteğilûne bi-ehli'l- bid'i) bid'at ehli ile meşgul olurlar, onlarla düşerler kalkarlar. Yâni sünnete uygun olmayan işler yapan kimselerle arkadaşlık, ahbaplık ederler, onlarla düşer kalkarlar.” Böyle olunca, o ehl-i bid'at kendi kafasından sünnete aykırı neler söyleyecek kim bilir.

Zamanımızda bir sürü sivri akıllı insan var. Müslümanım diyor. Yâni kâfirim demiyor. Ben dini kabul etmiyorum demiyor. Müslümanım diyor. Ama öyle sivri fikirler ortaya atıyor ki ne farz kalıyor, ne sünnet kalıyor. Bid'at ehli...

(*Yüşrikûne min haysü lâ ya'lemûn*) “Bilmediği yerde ve zamanda şirke düşüyorlar. O ehl-i bid'atle düşüp kalkmalarından dolayı şirke düşüyorlar, farkına varmıyorlar. Ve konuşmalarına, kıraatlerine ve bilgilerine karşılık, mukabil rızık alıyorlar, geçim sağlıyorlar. (*Ye'külûne'd-dünyâ bi'd-dîn*) Dünyalıği dinini satarak, din mukabilinde sağlıyorlar. Geçimlerini, menfaatlerini böyle sağlıyorlar.

(*Hüm etbâu'd-deccâli'l-a'ver*) “Bunlar bir gözü kör olan Deccal'ın tebaasıdır. Onun tâbiileridir. Böyle herifler, böyle insanlar Kur'an okuyorlar, ibadete çalışıyorlar ama ehl-i bid'atle düşüp kalkıyorlar, bilmeden şirke giriyorlar. Konuşmalarını, ibadetlerini dünyalık, para pul, rızık celbi için kullanıyorlar, rızık alıyorlar mukabilinde... Dinlerini satıp dünyayı alıyorlar. Bunlar Deccal'ın tebaasıdır.” diyor bu hadis-i şerîf.

d. Şeytanın Evlâtlara Ortak Olması

Dördüncü hadis-i şerîf.

Ebu's-Şeyh Ebû Hüreyre RA'dan rivâyet etmiş bu dördüncü hadis-i şerifi.

Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyuruyor:⁵

⁵ *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.239, no:5795.

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ يُشَارِكُهُمُ الشَّيَاطِينُ فِي
أَوْلَادِهِمْ. قِيلَ أَوْ كَائِنٌ ذَلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ نَعَمْ
قَالُوا وَكَيْفَ نَعْرِفُ أَوْلَادَنَا مِنْ أَوْلَادِهِمْ قَالَ بِقِلَّةِ
الْحَيَاءِ وَقِلَّةِ الرَّحْمَةِ

(أبو الشيخ عن أبي هريرة)

RE. 504/4 (*Ye'tî ale'n-nâsi zemânün, yüşârikühümü's-şeyâtinü fî evlâdihim. Kîle: E ve kâinün zâlike yâ rasûla'llâh? Kâle: Neam. Kâlû: Ve keyfe na'rifü evlâdenâ min evlâdihim? Kâle: Bi-killeti'l- hayâi ve killeti'r-rahmeh.*)

(*Ye'tî ale'n-nâsi zemânün*) “İnsanların başına öyle bir zaman gelecek ki, (*yüşârikühümü's-şeyâtinü fî evlâdihim*) şeytanlar o insanlara evlâtları konusunda ortak olacaklar.”

Bunu duyunca Sahebe-i Kirâm dediler ki: (*Kîle: E ve kâinün zâlike yâ rasûla'llâh?*) “Bu da mı olacak yâ Rasûlallah? Bu olacak mı?.. Şeytanlar bizim evlatlarımıza ortak mı olacak?..”

(*Kâle: Neam*) “Evet, olacak. Şeytanlar sizin evlatlarınıza ortak olacak.” Yâni sizin hanımız şeytan doğuracak. Şeytanın çocuğunu doğuracak, ortak olacak. Senin hanımın şeytanın çocuğunu doğuracak demek yâni.

(*Kâlû*) O zaman dediler ki: (*Ve keyfe na'rifü evlâdenâ min evlâdihim?*) “Biz kendi has evlâtlarımızı şeytanın evlâtlarından nasıl fark edebiliriz yâ Rasûlallah? Evlâtlarımız içinde

bazıları var ama bunlardan hangisi bizim kendi evladımız, hangisi şeytanın evladı nasıl ayırabiliriz?..”

(Kàle) Buyurdu ki Peygamber SAS: (*Bi-kılletî'l-hayâi ve kılletî'r-rahmeh.*) “Hayalarının az olmasından. Utançlarının, hayâ duygularının az olmasından ayırabilirsin onları ve merhametlerinin, acımalarının az olmasından... Acımasız ve utanmaz, arlanmaz diyeceğiz daha doğrusu. Arlanmaz ve merhametsiz olmasından anlarsın.

Muhterem kardeşlerim! Başka hadis-i şerîflerle bu konuyu biraz anlatmağa çalışayım. Peygamber SAS Efendimiz'in huzurunda birisi bir şeyler yiyordu, Peygamber Efendimiz de ona bakıyor. Sonra, onun hatırına geldi ki “Ben bu yemekleri yerken başında besmele çekmedim. *Bi'smi'llahi'r-rahmâni'r-rahîm.*” dedi. Böyle deyince Peygamber Efendimiz güldü, dedi ki:

“—Yâ Rasûlallah! Niçin güldünüz?.. Sizi güldüren nedir?..”

Dedi ki:

“—Sen besmele çekmeden yemeğe başladığın zaman şeytan ortak oldu. Senin kabından o da başladı yemeğe. Sen besmeleyi çekince o yediklerini kustu. Ona gülüyorum.”

Yâni bir insan yemeğe besmelesiz başlarsa taamına şeytan ortak olur. Hadislerden bunu biliyoruz. Kesin bir hadise yâni bu. Mânevî kesin bir hadise...

Bir insan, evli bir hanım, evli bir bey, nikahlı birbirleriyle. Karılık, kocalık, evlilik münasebetini besmelesiz yaparlarsa şeytan zürriyetlerine ortak olur. Besmelesiz, abdestsiz, gusülsüz...

Şimdi arkadaşlardan duyuyoruz, düğüne çağırıyorlar,

“—Hocam dînî nikâhımız var, buyurun bizim eve!”

Gidiyoruz diyorlar arkadaşlar, duyuyoruz. Soruyormuş, İslâm’dan hiç haberi yok düğünü olacak şahısların. İslâm neymiş, Peygamber Efendimiz kimmiş bir şeyden haberi yok. Hatta bana anlatanlar: “Guslü filan bilmiyorlar.” Hani evlendin, ondan sonra bir gusül abdesti alacaksın filan... Bunlardan haberi yok diyor.

Hiçbir şey bilmiyor. Hatta bazısı demiş ki:

“—Gidin, İslâm’ın şartlarını öğrenin, ondan sonra nikâhınızı kıyayım.” demiş. Sormuş bir şey bilmiyorlar, “Bu durumda ben sizin İslâmî nikâhınızı kıyamam. Öğrenin, ondan sonra.” demiş.

Din bilmez, peygamber bilmez, Kur’an bilmez, gusül bilmez... E ne olacak?.. Amerika’da okumuş, papyon kravat takıyor, frak giyiyor, pırıl pırıl ayakkabı vs... Dans etmesini iyi biliyor, reverans yapmasını biliyor, kadını kızı dansa kaldırmasını biliyor, kokteylde kadeh tokuşturmasını beceriyor, şöyle böyle... Ama dini bilmiyor. O zaman ne olur?.. Evlâtlar şeytan evladı olur bir kısmı. Adam beş tane çocuğum var der. Kaç tanesi senin?.. Kimisi şeytanın. Şeytanın evladı.

Onlar nereden belli olur?.. Arsız, utanmaz, sıkılmaz... Sonra merhametsiz, gaddar. Asar keser öldürür. Bütün cihan şey yapsa sadist. Bütün cihan ölse önünde, kıvrana kıvrana Neron gibi memnun olacak. Ne yapıyorlarmış?.. Mü'minleri veya esirleri alıyorlarmış, yüksek duvarlı bir meydana atıyorlarmış. Ondan sonra aslanı aşağıdaki yoldan, dehlizden salıveriyorlar, o meydana aslan çıkıyor, esir karşısında... Mücadele edebildiği kadar aç aslanla mücadele ediyor, ondan sonra aslan onu parçalıyor. Ötekiler de onun parçalanışını ve aslan tarafından yenildiğini seyrediyorlar.

Bu ne?.. Bu zevk. Ne zevki? Sadizm bu. Hayvânî zevkten de öte kötü bir şey... İşte bu gaddarlık, bu merhametsizlik, bu insafsızlık, bu arsızlık, yüzsüzlük neden oluyor?.. Nikâhın olmamasından, bismelenin çekilmemesinden... “—Bu çocuk besmelesizdir.” derler. Neden?.. Biraz edepsiz yüzsüzse, “Besmelesiz bu çocuk.” derler. Yâni anası babası besmele çekmemiş, şey yapmamış diye.

Onun için, her şeyinizde Allah'ın adını zikredin, Allah'ı anın, Allah'ın rızasına uygun işi yapın. Besmele çekmekten murat nedir?.. Besmele çekmekten murat, yapılacak işin Allah'ın rızasına uygun olup olmadığını evvelinden kontroldür. Besmele çekiyorsun, “*Bi'smi'llahi'r-rahmâni'r-rahîm.*” Bu iş Allah'ın rızasına uygun... Rahmân ve Rahim olan Allah'ın adıyla başladığını düşünüyorsun. E Allah'ın rızasına uygun değilse besmele de çekilmez, o işe de girilmez. Girmemek lâzım gelir. Bismelenin şeyi o. Yâni mânevî nice nice hikmetlerinden birisi o.

Yemeğimize besmele çekeceğiz. Yâni yerken Allah'ı düşünerek, kulluğu düşünerek yiyeceğiz. Haramdan mı yiyorsun, helalden mi yiyorsun bileceksin. Helalden yiyeceksin, haramsa yemeyeceksin. Hanımının yanına giderken en tabî en meşrû şey bile olsa besmeleyle olacak. Dükkanını açarken “*Bi’smi’llahi’r-rahmâni’r-rahîm.*” besmeleyle başlayacaksın, derse başlarken besmeleyle başlayacaksın... Her şeyinde insan Alah'ı anarak, Allah'ın zâtını, düşünerek yapacak yaptığı şeyi. Mü'minin işi bu. Mü'minin kafası, mantığı böyle çalışacak.

Bu olmayınca yiyor nereden olursa olsun. Haram helal aldırıyor. Evleniyor, kim olursa olsun... Hatta başkalarıyla düşüp kalkmış kızı tercih ediyor. Neden?.. Tecrübelidir. Böyle edepsizler var, yazıyorlar. Biz ne edepsizleri okuyoruz takip edeceğiz basını diye, mecmualara yazacağız diye neler okuyoruz. Nice edepsizler... İsmi söylesem... İşte filanca meşhur edepsizin falanca meşhur oğlu. Böyle. Dinsiz, imansız, ahlâksız, yüzsüz... Onun oğlu değil, şeytanın oğlu. Şeytanın oğlu aslında. Bu hadis-i şerîften anlıyoruz ki şeytanın oğlu.

Allah aramızda böylelerini çoğalttırtmasın... Besmeleli, mü'min, nurlu, hayırlı, feyizli evlâtlar, zürriyetler nasib eylesin...

e. Alimlerin ve Hakimlerin Bozulması

Bu hadis-i şerif de Ebû Nuaym tarafından rivâyet edilmiş. Diyor ki Peygamber SAS Efendimiz:⁶

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ عُلَمَاؤُهَا فِتْنَةٌ وَحُكَمَاؤُهَا
فِتْنَةٌ تَكْثُرُ الْمَسَاجِدُ وَالْقُرَاءُ حَتَّى لَا يَجِدُونَ
عَالِمًا إِلَّا الرَّجُلَ بَعْدَ الرَّجُلِ

(أبو نعيم عن بهز عن أبيه عن جده)

RE. 504/5 (*Ye'tî ale'n-nâsi zemânun, ulemâuhâ fitnetün ve hukemâuhâ fitnetün; teksürü'l-mesâcidü ve'l-kurrâu, hattâ lâ yecidûne âlimen ille'r-racüle ba'de'r-racül*)

“İnsanların üzerine öyle bir zaman gelecek ki bu zamanın, o gelecek kötü zamanın alimleri de fitnedir, hakimleri de, düşünce sahibi, hikmet sahibi kimseleri de fitnedir veyahut hükmeden kimseleri de fitnedir.” Yâni iki kimse arasında hükmeden, hüküm işini gören, hakimlik yapan, adalet icrâ etme durumunda olan kimseler de fitnedir.

Yâni fitnedir ne demek?.. Amelleri bozuktur, hevâlarına tâbilerdir ve onlara insanlar tâbi olunca belalara uğrarlar. Yâni âlim insana yol gösterecek, doğruyu gösterecek.

⁶ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.442, no:8683; Muaviye ibn-i Hayde RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.192, no:31183; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.455, no:26413.

Kur'an'ı söyleyecek, hadis-i şerîfi söyleyecek, alimin kendisi fitne. Fitne olunca o kime yol gösterir?.. Yâni halkın doğru yoldan çıkıp yanlış yola gitmesine sebep olacak. Hüküm edecek olan kimse, ya idarecilik edecek olan kimse veyahut adalet icra edecek olan kimse... O da fitne. Adalet çıkmıyor, yaptığı işte hayır olmuyor, o da fitne. İşte o zaman...

“Gerçi, (*teksürü'l-mesâcidü*) mescidler çok olacak, (*ve'l-kurrâu*) hafızlar çok olacak Kur'an-ı Kerim okuyanlar, mescidler çok olacak, hafızlar, din bilgisini bilenler çok olacak ama hakiki bir alime çok nadir rastlanacak.” Bir adam, işte bir de öbür tarafta bir adam... Böyle nadir, arada aralıklı, seyrek seyrek... Ancak öyle bulunacak. Tek tük dediğimiz gibi yâni.

Allah, alimlerimizi ilmiyle âmil, Allah'ın sevgili kulları ve Allah'ın yolunu gösterici hakiki, hakikat yolunun nurları eylesin... Hakimleri adaletli eylesin... Hüküm süren, hüküm elinde olan idarecileri de doğru yola hidayet eylesin, yanlış işler yapmaktan hıfz eylesin... Reâyâ, raiyyet hakkında, halk hakkında hayırları düşünüp onun için çalışan, halka hizmeti baş tâcı eden kimseler eylesin...

f. İslâmî Hayatın Zorlaşması

İkinci hadis-i şerif... Enes RA'dan Deylemî rivâyet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:⁷

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ لَا تُطَاقُ الْمَعِيشَةُ فِيهِمْ
إِلَّا بِالْمَعْصِيَةِ حَتَّى يَكْذِبَ الرَّجُلُ وَيَحْلِفَ فَإِذَا
كَانَ ذَلِكَ الزَّمَانُ فَعَلَيْكُمْ بِالْهَرَبِ قِيلَ يَا رَسُولَ
اللَّهِ وَإِلَى أَيْنَ الْمَهْرَبُ قَالَ إِلَى اللَّهِ وَإِلَى كِتَابِهِ
وَإِلَى سُنَّةِ نَبِيِّهِ

(الديلمى عن أنس)

RE. 504/6 (*Ye'tî ale'n-nâsi zemânün, lâ tütàku'l-maişetü fîhim illâ bi'l-ma'sıyeh, hattâ yekzibe'r-racülü ve yahlif; feizâ kâne zâlike'z-zemân, fealeyküm bi'l-herab. Kîle: Yâ rasûla'llâh, ve ilâ eyne'l-mehreb? Kàle: İla'llâhi ve ilâ kitâbihî ve ilâ sünneti nebiyyihî.*)

(*Ye'tî ale'n-nâsi zemânün*) “İnsanların başına bir zaman gelecek ki, (*lâ tütàku'l-maişetü fîhim illâ bi'l-ma'sıyeh*) o gün yaşam ancak günah işlemekle mümkün olacak. Yaşamamanın başka çaresi yok. İlle günahtan, günahlı bir tarzda geçim, ancak günahla mümkün olacak.

⁷ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.444, no:8687; Enes İbn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.348, no:998; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.455, no:26414.

(*Hattâ yekzibe'r-racülü*) Hatta o hale gelecek ki kişi yalan söyleyecek. Halbuki müslümanın işi yalan söylemek midir?.. Yalan söylemezdi eski devirlerde müslüman ama yalan söyleyecek, adam yalan söyleyecek. (*Ve yahlifü*) Ve yalan yere yemin edecek.” Valla da, billa da, talla da bilmem ne... Her şeye yemin.

(*Feizâ kâne zâlike'z-zemân*) “Eğer benim bu hadisimi işitenler veyahut rivayetlerini okuyanlar, ümmetinden birileri böyle bir zamana ulaşmışsa; (*fealeyküm bi'l-herb*) o zaman firar edin, kaçın!” diyor Peygamber Efendimiz. *Herebe-yehribü*; kaçmak demek.

(*Kile: Yâ rasûla'llâh, ve ilâ eyne'l-mehreb?*) “Yâ Rasûlallah, kaçış nereye? Öyle bir durumla karşılaşsak, nereden nereye kaçalım? O devirde yaşayan bir kardeşimiz nereye kaçsın, ne yapsın?..” dediler.

(*Kâle*) Peygamber SAS Efendimiz yine ilginç bir cevap veriyor:

(*İla'llâhi*) “Allah’a kaçın! (*Ve ilâ kitâbihî*) Allah’ın kitabına, Kur’an’ına kaçın! (*Ve ilâ sünneti nebiyyihî.*) Allah’ın peygamberinin sünnetine kaçın!” Yâni, “Ona yapışın. Siz ona sâdık kalın. Ona bağlı olun. Allah’a bağlı olun, Allah’ın ahkâmına bağlı olun, Allah’ın Kur’an-ı Kerim’ini okuyup ona tâbi olun, Peygamber Efendimiz’in sünnetine tâbi olun!” diye tavsiye o tarzda.

Hadisin başını düşünecek olursak, demek ki yaşam başka türlü mümkün olmuyor, ille günahla mümkün oluyor. Öyle de olsa Allah yolundan ayrılmayacağız, Kur’an yolundan arılmayacağız,

hadisten, Peygamber Efendimiz'in sünnetinden ayrılmayacağız. Yaşamak dar da olsa, geçim imkânı olmasa da doğru yoldan ayrılmayacağız demek bu. O mânâyâ geliyor. Başka türlü mümkün değil. Mümkün değil ama Allah'a koşun, Rasûlüllah'a kaçın, sünnetine kaçın, Kur'an'a kaçın dediğine göre, ona sığınmanın dediğine göre demek ki o devir geldiği zaman bile insan, geçimi de olmasa, işi de ters gitse, berbat da olsa, eldeki menfaatleri de kaçırarak olsa günaha sapmayacak. Demek ki müslümanın kaçmasına, günahlara dalmasına müsaade hiçbir zaman yok.

“—Zaman bozuldu. Herkes yapıyor, sen de yap.”
Sen yapamazsın! Cümle cihan halkı haram yese sen yiyemezsin. Cümle cihan halkı bid'at işlese sen işleyemezsin.

“—E tek başıma kalırım...”

Tek başına kalsan bile öyle olacaksın! Tek başına kalsan bile öyle olacaksın.

Şimdi ben size bu hadis-i şerîfleri okuyacağım, okuyacağım, sonra bir soru soracağım. Bir hadis kaldı zaten bu sayfada. Daha önceki haftalarda geçmişti.

g. Niyetlerin Bozulması

Hazret-i Ali RA'dan, Ebû Abdurrahman es-Sülemî kaydetmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:⁸

⁸ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.444, no:8688; Hz. Ali RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XI, s.285, no:31186; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.2272, no:3270; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.458, no:26420.

يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ هَمُّهُمْ بَطُونُهُمْ وَشَرَفُهُمْ
مَتَاعُهُمْ وَقِبْلَتُهُمْ نِسَاؤُهُمْ وَدِينُهُمْ دَرَاهِمُهُمْ
وَدَنَانِيرُهُمْ أُولَئِكَ شَرُّ الْخَلْقِ لَا خَلْقَ لَهُمْ عِنْدَ

اللَّهِ

(السلمى عن على)

RE. 504/7 (Ye'tî ale'n-nâsü zemânün, hemmühüm butünühüm, ve şerefühüm metâuhüm, ve kıbletühüm nisâuhüm, ve dînühüm derâhimühüm ve denânîruhüm, ülâike şerrü'l-halkı lâ halâka lehüm inda'llâh.)

(Ye'tî ale'n-nâsü zemânün) “İnsanların başına öyle bir kötü zaman gelecek ki... Ahir zaman yâni. (Hemmühüm butünühüm) O zamanın insanların bütün akılları, fikirleri, gayretleri mideleri olacak. Karnını doyurmak... Yâni, Allah rızasını aramak filan değil. Nasıl yerim, içerim? Bütün gayretleri mideleri...”

Şimdi *batın* karın demek aslında. *Batın* denilince bütün akılları, fikirleri böyle karnı olacak deyince iki mânâ çıkar. Bir: Mide. Yâni ah baklava yesem, börek yesem, fıstık yesem, kaymak yesem filan... Bu. Bir de tabii aynı zamanda şehvet mânâsına da gelir.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rızasını düşünmeyecekler, akılları fikirleri karınları olacak bir. (Ve şerefühüm metâuhüm) “Şerefleri, hay-siyetleri malları mülkleri olacak.” Paran kadar konuş diyecekler adama meselâ. İzah için söylüyorum. Hadiste böyle denmiyor da...

Senin neyin var yâ!.. Halbuki adam faziletli, bilgili, âlim ama parası olmayınca kıymeti yok. Öteki?.. Öteki çıfıt, hain ama milyonları var. O artık şerefli kimse sayılacak. Parası nisbetinde... Bindiği arabanın güzelliği, parasının çokluğu nisbetinde şerefli sayılacak. Halbuki beş para etmez ciğeri. Kalbi hasta, kalbi fesat, içi kapkara ama metâi çok olunca, malı mülkü eşyası çok olunca o şerefli sayılacak. Eskiden bunu kıymeti yoktu. Eskiden, doğru devirlerde insanların şerefi takvâ idi.

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ

(الحجرات: ١٣)

(*Inne ekremeküm inda'llâhi etkâküm*) “Sizin Allah katında en değerli olanınız, en soylunuz, en asiliniz en takvâlî olanınızdır.]

(Hucurât, 49/13) diyor Kur'an-ı Kerim.

Eskiden böyleydi. Bir kimse faziletli mi, beş parası olmasa bile en üstün insan oydu. Sultanlar gelirdi elini öperlerdi, ayağını öpmek isterlerdi. Ziyaretine gelirlerdi, kabul etmezdi mübarekler.

Geçenlerde burada anlattım. Büyük hadis alimlerinden bir tanesi geriye miras bırakmamış, parası yok, pulu yok... Dünya metâına önem vermemişler. Öğrettiklerine para alsalar milyarder olurlardı. Çünkü hadis ilmi çok kıymetli, herkesin rağbet ettiği bir ilim ama Allah rızası için şey yapmışlar. Zamanın sultanı demiş ki:

“—Asker techiz etmek için zekâtı toplayabilir miyiz?..

Toplayalım, milletin zekâtı var, toplayalım, orduyu techiz edelim.” Alimler düşünmüşler, vasatî alimler demişler ki:

“—Olabilir, tamam.”

Bu hadis alimi, fakih, hakiki bilgin diyor ki:

“—Olamaz!”

“—E neden olamayacakmış?..”

“—Senin sarayında şu kadar cariye var, bu kadar fazla mal var. Cariyelerin kolları tâ dirseklerine kadar altın bilezik dolu. Boyunları mücevherât dolu. Sat onları, orduyu techiz et! Zekât fakirin hakkı, ona ne el uzatıyorsun?..”

E bu daha haklı ve doğru söylüyor, dobra dobra söylüyor. Sen o zekâtları toplayacaksın, orduya vereceksin, ondan sonra fakir burada aç kalacak. O zekâtı fakire dağıtacaksın. Allah ona verilmesini uygun görüyor.

“—E ordu ne olacak? Yâni düşman istila mı etsin memleketi?..”

“—Sen hazinenden tasarruf yap! Sana para biriktir mi diyor Allah? Bu kadar cariye edin mi dedi?.. Nedir bu cariyeler, nedir bu haremler, nedir bu kadınların süsleri, ziynetleri, şeyleri?.. Onları sat, onların geliriyle asker besle!” diyor.

“—Sen misin öyle diyen, defol!” demiş, kendi şehrinden çıkartmış.

Zıtlamışlar veyahut, çıkmış gitmiş o şehirden. Tabii büyük âlim. Hükümden pişman mı olmuş, tazyik mi olmuş nasıl olmuşsa hadi geri gelsin...

“Buyur” filan diyorlar, “Hükümdardan müsaade aldık, tekrar bu şehre gelebilirsin.” Gibilerden haber gönderiyorlar.

Diyor ki:

“—O zalimin olduğu şehre o zalim orada buldukça gelmem.” diyor.

Bakın hikâyenin sonuna: O gün o sultan ölüyor, o alim o şehre öyle gidiyor. Neden?.. Allah, kendisinin dostu olan insanların o kadar hatırına riâyet eder. O sultan geberiyor, ölüyor —Allah taksiratını affetsin — o da mü'min de gene namaz kılıyordur filan Allahu a'lem, ama alimle çatışınca, alimin hatırıyla sultanın lafı mı olur, emirin lafı mı olur?.. Âlim bu. O ölüyor, bu öyle gidiyor oraya. Sözü yerine gelsin diye canını alıyor Allah sultanın. Hikmete bakın. İnsan iyi incelerse neler görür.

Demek ki bir zaman gelecek insanların başına, akılları fikirleri karınları, mideleri olacak, kursakları olacak. Şerefleri, malları mülkleri olacak. (*Ve kıbletühüm nisâühüm*) “Kıbleleri karıları olacak.”

“—*Allahu ekber*” diyoruz, duruyoruz biz namaza, kibleye el pençe divan duruyoruz. İstikbâl-i kible namazın farzlarından birisi. Neresi güney tarafı, kible tarafı, Mekke tarafı diye biz bu tarafa dönüyoruz, adam bakıyorsun bu tarafa dönmüş. Niye?.. Hanımı o tarafta. Hanımı kible... Hanımına tapıyor neredeyse. Hanımına doğru tapınıyor neredeyse. Yâni Kâbe'ye doğru değil de neredeyse hanımına yönelmiş:

“—Hanım, sen emret, haramdan, helâlden ben sana ne istersen getiririm. Gerdanlık mı istersin, küpe mi istersin, yüzük mü istersin, elmas mı istersin, pırlanta mı istersin? Emret sultanım!”

Ayağın sakınarak basma aman sultanım;

Dökülen mey, kırılan şişe-i rindân olsun!

“—Sen yürü, salına salına yürü, kadehler kırılсын, her şey dökülsün saçılсын, sana fedâ olsun. Emret!”

Bir şarkıcı bir şehre gidiyor, salonlar almıyor. Ne olacak şimdi?.. Şarkıcı hazretleri geldi bir beldeye... Şarkıcı hazretleri geldiği için, salonlarda yer kalmadığı için, beldenin çok zeki olan insanları çare buluyorlar, stadyum tutuyorlar. Stadyumun bütün yerlerinin hepsinin biletleri satılıyor... Neden?.. Şarkıcı Hazretleri geldi hocam. Bütün biletler satılıyor, biletler uçtu.

Millette para yok mu?.. Millette dünyanın parası var ama helâl yerden kazanılmadığı için, helâl yere gitmiyor ki... Haydan gelen huya gidiyor. Haramdan geldiğinden harama gidiyor.

Bir gecede on milyon harcamış... Neden?.. Kim bilir nereden aldı haram parayı. Hayırlı bir yere gitmiyor ki. Gidiyorsun cami yaptırmak için, vermiyor. Ama şerre veriyor. Kadını tepeden tırnağa böyle para iliştirerek on binlikleri, bilmem neleri, tepeden tırnağa paraya boğmuşlar o şarkıcıyı. Üç tane şarkı söylemiş, beş tane şarkı söylemiş gitmiş... Gırtlığı altın mıdır, elmas mıdır, pırlanta mıdır neyse... Tepeden tırnağa paraya boğmuşlar.

İşte kibleleri kadınları. Evli kadınları da olabilir, başka kadınlar da olabilir. Milletın aklı fikri bugün seks denilen nesnede. Akıl, fikir, bütün sanayi, bütün dışardaki ışıklar, reklamlar, vs.ler, hepsi o tarafa çalışıyor. Bir korkunç sanayi ki mafyalar, beli tabancalı adamlar... E hani tabancayla gezmek yasaktı?.. Onlar bulur. Onlara kanun mecburiyeti yok. Onlar inşaat yapılmayacak yerde inşaat yaparlar, gazinolarını kurarlar. İstedikleri fiyatlara orada istedikleri zıkkımları, zakkumları satarlar. Ondan sonra istedikleri adamları döverler, tabancaları çekerler, birbirleriyle tabancalaşırlar. Örtülür gider işler. Fukaracığın bir tanesinin cebinde birazcık uzunca boylu bir çakı olsa, şöyle bir ölçer polis, suçsa suç.

Uçakta benim çakımı aldılar... Yâ ben bu çakıyı işte kalem yontmakta kullanırım, biraz da bir meyva filan lâzım olduğu zaman kullanırım. Bundan ne olacak?.. O cihazlarda, kontrollerde görülüyor tabii, aç bakalım çantayı... Açtık filan. Bir şey, kır çakısı kıvrılan.

Neden? Milletın aklı fikri kadınlarda?.. Kadınların aklı fikri erkeklerde olduğu için bu sanayi gelişiyor. Yani ma'rifet iltifata tâbidir. Arz ve talep kanunu. Heves ve iştiyak çok olunca, o sanayi gelişiyor.

Böyle bir cadde boyunca yürüyorsunuz, dükkânlara bakın. Efes Pilsen birası, Tuborg birası, bilmem ne birası... Ondan sonra bir daha, bir daha böyle renkli renkli ışıklı...

Yâni millet evine gidinceye kadar şöyle bir cadde üzerinde otuz tane, kırk tane reklam sayıyor. “Ma’rifet iltifata tabidir, müşterisiz metâ zâyîdir.” derler. Oraya herkes rağbet ettiğinden, o sanayi geliyor şimdi, gelişmiş. Kibleler kadınlar...

(*Ve dînühüm derâhimühüm ve denânîruhüm*)
“Dinleri de ne?.. Dinleri de paraları, pulları. Dinarları, dirhemleri, dinleri, imanları para. Dini imanı para. (*Ülâike şerrül-halkı*) İşte bunlar halkın en kötüleridir. (*Lâ halâka lehüm indallâh*) Allah yanında bunların hiç nasipleri, bir görecekları iltifat, bir ikram yoktur. Halleri bu... Şimdi biz bunları döndürelim, bizim nasıl olmamız lazım?.. Biz karın doldurmağa bakmamalıyız, Allah’ın rızasını kazanmağa bakmalıyız. Şeref, mal mülkle değildir, takvâ iledir. İnsanın kıblesi Kâbe-i Müşerreffe’dir, kadınlar değildir. Her türlü zevkten fedâkârlık yapıp dinimizin emirlerini tutmalıyız. Hanımlara da tutturmalıyız, çocuklara da tutturmalıyız. Hepimiz Allah’ın emrettiği çizgiye gelip hizaya girmeliyiz. Hepimizin öyle olması gerekir.

İnsanın dini para pul olmamalı. Para hiçbir şey. Ne olacak?..

“—Sizin taptığınız benim ayağımın altındadır.” demiş evliyaullahtan birisi...

Herkes kızmış, üstüne hücum etmişler. Kazmışlar, bakmışlar ki ayağının altında bir küp altın. Kerametle görüyor toprağın altındaki küpteki altınları, alay ediyor milletle... “Sizin taptığınız benim ayağımın altındadır.” diyor, işte şuna tapıyorsunuz. Ne olacak...

Bu acaip şeyler, garip şeyleri biraz arada anlatmak lâzım. Birisi anlatıyor:

“Evliyaullahtan birisi yolda yürüyordu. Ben de ağaçta meyva topluyordum. Gördüm onu ağaçtan, geliyor böyle dualar ederek şey yaparak... Ama kerametleri zahir, evliyaullahtan bir kimse. Keşke tam hatırlayabilsem, hatırlayamıyorum... Böyle şevkinden, aşkından, muhabbetullahtan böyle:

‘—Ah yâ Rabbi bu ağaçlar, bu meyvalar altın olsa...’” filan gibi bir söz söylemiş.

“Ben ağaçta meyvaları topluyorum, ağacın dalları, meyvaları altın oldu birden.” diyor anlatan şahıs. “Ondan sonra da olduğunu görünce... O evliyaullahtan kimse, inbisas sahibiydi.” diyor, yâni neşeli bir velî demek. Kimisi böyle çok ciddî olur. Kimisi de böyle ilâhî bir şenlik ile şen olur.

“—Hiç de şakadan anlamaz mısınız yâ Rabbi! Ben ne yapayım altını gümüşü?..” demiş.

Hoşuna gidiyor insanın... Bilmiyoruz doğru mudur yanlış mıdır anlatmak da ama, iman sahibi insanın gönlünde paranın pulun ne kıymeti var?.. Bunlar dünya metâî ne olacak?.. Ona aldırmaz.

Bunlar belki bir menkabe diyelim, bir fıkri anlatmak için sembolik olarak söylenmiş olsun ama Peygamber Efendimiz’e Cebrâil AS gelmedi mi?

“—Yâ Rasûlallah! Allah-u Teâlâ Hazretleri istersen senin hatırına şu Mekke'nin etrafındaki dağları altın yapacak.” demedi mi?

Dedi. Hadis-i şerifte bu rivâyet ediliyor. Ne dedi Peygamber Efendimiz:

“—İstemem yâ Rabbi!” dedi. “İstemem!” dedi.

Süleyman AS da eski peygamber. Peygamberlik mesleği, evlialık mesleği, Allah'ın sevgili kulu olmak mesleği. Dün okuduk hadis-i şerîfte, Süleyman AS'a da Allah-u Teâlâ Hazretleri demiş ki:

“—Mal mülk mü istersin, egemenlik, hakimiyet, saltanat mı istersin, ilim mi istersin?” diye sormuş.

Peygamber Efendimiz'in hadis-i şerîfinden öğreniyoruz.

Süleyman AS ne istemiş?

“—İlim isterim yâ Rabbi!” demiş. İsteddiği ilim de ansiklopedik bilgi değil, ma'rifetullah... Televizyon'daki yarışmaya girdiğinde hepsinden birinci yapacak bilgi değil. Onun istediği ma'rifetullah, Allah'a güzel kulluk etme bilgisi, Allah'ı tanıma bilgisi.

“—İlim isterim yâ Rabbi” demiş, maneviyâtı tercih etmiş yâni.

“—Onu isteyince Allah ona hem egemenlik verdi, saltanat, hakimiyet verdi, hem de mal verdi.” diyor.

Hazret-i Süleyman oldu. Havalarda uçuyordu... Yâni cinlere, insanlara, yerlere, karıncalara hakimiyeti vardı.

Peygamber Efendimiz de istemem dedi. Önüne böyle sofrâ örtüsünün üstüne yığınca para gelirdi. Altın yığını, böyle buğday yığını gibi. Avuçla dağıtırdı önüne gelene. Bitti, akşama bir şey bırakmazdı. Hadis-i şerîflerde böyle sabit.

İstemezdi. “İstemem yâ Rabbi” dedi. “Dağların altın olmasını istemem.” dedi. “Bir gün tok olayım, iki gün aç olayım. Tok olduğum zaman sana şükredeyim yâ Rabbi, aç olduğum zaman sabredeyim yâ Rabbi. Bunu tercih ederim.” dedi. Dünyayı tercih etmedi.

Şimdi bizim alimlerimizin kitaplarına bakarsak, yeni kitaplara:

“—Canım o da lâzım da, bilmem de...” diye binbir türlü kıvırttırlar.

İstemedi Peygamber Efendimiz dünyayı. O kadar. İstemedi ama, dünyayı istememek gidip Uludağ’ın tepesinde inzivaya çekilmek mânâsına değil. Dünyayı hedef edinmemek. Çalışacak, çabalayacak, İslâm’a hizmet edecek, Allah’ın rızasını kazanmağa koşturacak.

Dürüş kazan ye yedir,

Bir gönül ele getir.

Dürüş, çalış demek. Yâni gayrete gel demek. *Dürüş*, kazan, ye ve yedir. Kendin alnının teriyle, elinin emeğiyle parayı kazan, kendin de helalinden ye, etrafa da ziyafet çek, dosta ikram eyle, fukaraya sadaka eyle, ye ve yedir. Bir gönül ele getir. Bir gönül, yâni bir insanın gönlünü kazan.

Bizim işimiz gönül yıkmak... Yâni o sadist çocuklar gibi. Yanındaki çocuk bir oyuncak yapar, üstüste koyar bir şey yapar, o gelir bir tekme vurur dağıtır. O ağlar:

“—Anne oyuncağımı bozdu.” Bilmem ne filan...
O öbür tarafta güler. Neden?.. Sadist.

Bizim işimiz böyle bozgunculuk daima. Bir gönül ele getir diyor bak Yunus Emre. Var mı gönül yapmak için bir ziyaretimiz, bir tatlı sözümüz, bir ikramımız, bir sadakamız, bir hayrımız, bir hasenâtımız? Varsa ne mutlu!

Yoksa?.. E sen cihana buldozer gibi gelmişsin, İspanya'daki boğa gibi gelmişsin, o tarafı süsmüşsün, bu tarafı tepmişsin, önüne geleni ısırmışsın, arkana gelene tekme savurmuşsun, ondan sonra da ölmüşsün.

Ne kendi eyledi rahat, ne halka verdi huzûr;

Yıkıldı gitti cihandan, dayansın ehl-i kubûr!

“Dünyadan defoldu gitti de, artık kabirdekiler ne çekeceklerse çeksinler!” demiş şair birisi hakkında...⁹

Böyle olmayalım, gönül ele getirelim. Para ve pulun kıymeti yoktur. Neyin kıymeti vardır para pulun kıymeti yok da?.. Elmasın, incinin mi? Hayır. Paranın, pulun, elmasın, incilin, altının, gümüşün, malın, mülkün, davarın kıymeti yoktur. Allah'ın rızasına götürecektir salih amelin kıymeti vardır.

⁹Sultan II. Mahmud devri devlet adamlarından Halet Efendi (1760-1823) için söylenmiştir.

Peygamber Efendimiz bir keresinde bir koyun kestirdi, hayvan kestirdi, dağıtın bunu dedi. Geldiği zaman da sordu.

“—Kestiğimiz hayvan ne oldu, ne kadarını ne yaptınız?”

Dediler ki:

“—Her tarafını kesip, kesip tasadduk ettik, fukaraya verdik, bize bir ön kolu kaldı yâ Rasûlallah! Eve o kadarı kaldı.” dediler.

“—Demek ki bir ön kolu hariç hepsi bizim olmuş.” dedi Peygamber Efendimiz.

Çünkü hayır hasenât verdi, sevabı ahiret defterine geçti, onun oldu. Kazanıldı. Ötekisi?.. O yenilecek, o mübah, onda bir şey yok. Berikisi sevap hanesine geçti, ahirete geçti. Mantiğimiz böyle çalışmalı.

“—Hocam böyle çalışırsa, yâni senin reçetenle hareket edersekhalimiz nice olur?”

Çok daha güzel olur.

Dün akşam bir arkadaşım anlattı. Böyle biraz dini bilgileri zayıf bir kardeş varmış, buna demiş ki:

“—Beni cumaya götür, camiye götür. Küçükken babam bir götürdü beni camiye, Cuma mıydı, bayram mıydı unuttum.” demiş.

Fukaracık hiç gitmemiş camiye, hesap uzmanı olmuş, yüksek tahsil görmüş. Biraz içinde bir aşk, bir şey kıpırdanmaya başlamış demek ki bir duygu. Arkadaşa diyor ki: “Beni bir camiye götür.”

Daha doğrusu sitem etmiş. Demiş ki:

“—Sen beni hiç camiye götürmüyorsun be kardeşim!” diye sitem etmiş.

O da demiş ki:

“—Müezzin, (*Hayye ale’s-salâh!*) diye herkese bağıyor. Kemal sen gel, Ali sen gel, Veli sen gel diye bağırmıyor ki, özel davetiye çıkmıyor ki. Çağrıldığı zaman sen de gideydin.” demiş.

“—Ben de ona öyle latîfe ettim.” diyor. “Neyse camiye götürdüm, sevdi. ‘Ben bu işi sevdim. Beni gene götür.’ dedi. Sonra işi ilerletmiş...” diyor. Ondan sonra:

“—Ben işi bırakacağım. Biraz ahirete çalışayım. Şimdiye kadar dünyaya çalıştığım yeter.” demiş.

Çok yaşlı bir insan değil, belki kambur değil. Genç. Benden genç bir kere... Anlatılanlara göre benden beş-altı yaş daha genç. Belki on yaş genç.

Arkadaşı, ortağı demiş ki:

“—Senin kafan biraz değişmeğe başladı senin. Şöyle biraz işten elini çek, biraz Avrupa’yı filan dolaş, şöyle bir için açılınsın.” demiş,

“—Ben Avrupa’yı mavrupayı istemem! Ben bir Suud’a gideyim.” demiş.

Oraya bir gitmiş gelmiş. İlimle, kitap okumakla meşgul olmuş.

Sonra, bir yerde arsası varmış. Öyle büyük bir kâr elde etmiş ki... O işi bırakıp da bir sene dinî ilimleri okumakla meşgul olmuş, öbür tarafta arsasına piyango isabet etmiş gibi çok büyük kâr etmiş.

“—Bak ben Allah yoluna kendi zamanımı vakf eyledim, onunla meşgul oldum. Bak Rabbim benim rızkımı ne kadar daha bol veriyor.” demiş.

O ilâhî kanunları sezmiş, anlamış. Bilmiyorum sizler de böyle hayat tecrübeleriyle, bu kanunları sezebildiniz mi muhterem kardeşlerim?

İnsanın böyle aklı fikri karnı olursa, malıyla böbürlenirse, kıblesi kadın olursa, parası, dini imanı para olursa, onlar halkın en kötüleridir, Allah indinde bunların nasibi yoktur. Biz öyle olmayacağız. Biz Müslümanız, bizim her şeyimiz başkadır. Bizim sistemimiz, modelimiz başka türdür. Onlarla zıddız ama biz doğruyuz, onlar eğri... Biz Allah rızası için iş yaparız, paraya önem vermeyiz, Allah'ın emirlerine canımız istemese bile boyun vermişiz, onu tutarız. Bu bir başka yoldur.

“—Hocam, sizin yolunuzun da, hayatınızın da hiç tadı tuzu yoktur galiba...”

Hayır! Seninkinden bin kat daha tatlıdır. Eğer bizim hayatımızın, hakiki imanın tadını bu böyle Emperyalistler, orduların sahipleri, komutanlar filan bilse, bizim elimizden almak için ordu sevk ederlerdi üstümüze, şunların elinden şunları alalım diye. Eskiler böyle demiş. Eski evliyaullahtan, mutasavvıflardan bazıları böyle demişler:

“—Bizim tattığımız mânevî zevkleri o padişahlar, hükümdarlar bilselerdi onları bizden almak için ordu sevk ederlerdi üstümüze.” demiş.

Bunu bir başka tadı vardır, açlığın bir başka tadı vardır, orucun bir başka tadı vardır... Ramazan'da bilmez misiniz, insan akşama kadar aç kalır, ama hele hele biraz da mânevî füyûzât kendisine böyle isabet ederse, o açlığın tadı, çok tokluktan çok daha güzel olur. Rabbimiz İslâm'ın çizgisine gelmeyi cümlemize nasib etsin...

“İnsanların başına öyle bir zaman gelecek ki...” hadisleri bitti, şimdi başka bir konuya geçtik. İki hadis sonra dersi bitireceğiz. Şimdi ben size o hadisler bitince bir soru soracağım demiştim.

Geçen hafta da biraz dinlediniz, bu hafta da biraz dinlediniz:

“—Acaba bizim zamanımız bu hadis-i şeriflerde anlatılan zamana biraz giriyor mu; yoksa daha uzak mı?..”

Bunun kararını siz verin, ona göre tedbirini alın. Giriyor demek kolay da tedbirini alın! Giriyorsa tedbir alın.

h. Alimin Mürekkebi, Şehidin Kanı

Ukbetü'bnü Âmir RA'dan rivâyet edilmiş.

Bu hadis-i şerifte Peygamber SAS buyuruyor ki:¹⁰

¹⁰ Hatib-i Bağdadi, *el-Müttefik ve'l-Müfterik*, c.III, s.111, no:959; Ukbetü'bnü Âmir RA'dan.

Camiü'l-Ehadis, c.XXIII, s.483, no:26484.

يُؤْتَى بِمِدَادِ طَالِبِ الْعِلْمِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَدَمِ الشُّهَدَاءِ
فِيُوزَنَانِ فَلَا يَفْضُلُ هَذَا عَلَى هَذَا وَلَا هَذَا عَلَى
هَذَا

(الرافعي عن عقبه بن عامر)

RE. 504/8 (Yu'tâ bi-midâdi tâlibi'l-ilmî yevme'l-
kîyâmeti, ve demi's-şühedâi, feyûzenâni; felâ
yafdulü hâzâ alâ hâzâ, ve lâ hâzâ alâ hâzâ)

(Yu'tâ bi-midâdi tâlibi'l-ilmî yevme'l-kîyâmeti)
“İlim tâlibinin mürekkebi getirilir kıyamet
gününde. İlim talebesinin hokkası, mürekkebi
getirilir, (ve demi's-şühedâi) ve şehidin kanı
da getirilir. (Feyûzenâni) Bu ikisi tartılır, (felâ
yafdulü hâzâ alâ hâzâ) birisi ötekisinden
fazla gelmez, (ve lâ hâzâ alâ hâzâ) ötekisi
berikisinden fazla gelmez. Denk düşer.”

Birisi mürekkep... Gideceksin mumun yandığı
yerin üst tarafındaki karaları alacaksın,
bezir yağıyla çırpa çırpa döveceksin, biraz
sulandıracaksın, nasıl yapacaksa içine belki
birkaç madde de katacak, parlatacak filan...
Oldu bir mürekkep.

İçine pamuk gibi, lif gibi, mısır püskülü gibi,
ipek lifi gibi bir şeyler koyacak. Kamış kalemi
yontacak, hokkanın içine batıracak, ondan
sonra vav yazacak, elif yazacak, ayın yazacak...
Hokka, mürekkep. Bu mürekkep ile şehidin kanı
aynı geliyor. Neden?.. İlim kıymetli olduğundan.

“—E ama yâni hocam, birisi burada oturduğu masada çalışacak; hokkaya, mürekkebe kamışı bir sokacak, bir çıkartacak... Ötekisi can pazarı, Allah yolunda cihad etmiş, yaralanmış, kanı akıyor, ondan sonra şehid olmuş, canını vermiş...”

İlim kıymetli... Evet o rahat, masasında veya rahlesinde oturuyor ama, din ilimle ayakta duruyor. İnsanlar ahlâkı ilimle öğreniyorlar, alimle öğreniyorlar. Şehid bile şehidliğin faziletini alimle öğreniyor da, seve seve er meydanına çıkıp canını vermekten kaçmıyor.

Biz Kıbrıs’a çıkartma yaptığımız zaman, niye yedi kat koruganlarda, buz dolaplı, her türlü konforu hâiz siperlerde Rumlar bizim karşımızda duramadı?.. Biz niye başarı sağladık?.. Çıkartma yapan ordunun büyük bir kısmı kırılır. Normal savunma, harp kaidesi budur. Niye onlar tabansız kaçtılar?.. Çünkü biz ölmeyi tercih ediyoruz. “Ölürsem şehid olurum!” diye seve seve gidiyoruz. O da, “Şu harp belası bir bitse de, kurtulsam da, memleketime dönsen de, içkimi içsem de keyfimi sürsem!” diyor.

Onun gayesi yaşamak, onun için tabansız; fırt kaçıyor. Bizim gayemiz ölmek, onun için ölümün üstüne, böyle dikine, dikine gidiyoruz. Neden?.. İmanımızdan...

Bu imanı kim öğretiyor?.. İşte hadisler, işte ilim, işte alim. Onlar öğretiyor. Milleti bu alimlerden soğutun, bu ilimlerden uzaklaştırın, dinden imandan uzaklaştırın, bak o zaman düşmanla çarpışır mı?..

Yüzbaşının birisi bu Avrupalının birbirleriyle yaptıkları savaşlarda uzun bir konuşma yapmış askerlerine:

“—Aslanlarım, kaplanlarım, şimdi karşımızda düşman var, haydi bakalım beraberce hücum edeceğiz. Ben sayınca hepiniz birden siperlerden fırlarsınız, düşmanın üstüne fırlarsınız. 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, haydi!..” filan demiş, yüzbaşı fırlamış ileriye; herkes oturuyor yerinde... Ondan sonra, karşıdaki de bir kurşun atmış, devirmiş yüz başıyı...

Arkadakiler, (*Viva kapitâno!*) “Yaşa yüzbaşı!” diye alkışlamışlar.

Yüzbaşı öldü, cehenneme gitti. Yâni arkasından gitmemişler. Neden?.. Onların dini İslâm değil ki.

Sen şimdi bu İslâm’ı bırak, getir Hristiyanlığı yerleştir bu memlekete... Memlekete hıyanet mi ediyorsun, hayır mı ediyorsun?.. Köküne kibrit suyu döküyorsun. Memleketin mânevî hayatını mahvediyorsun, istikbâlini mahvediyorsun.

i. Yöneticinin Sorumluluğu

Sayfanın sonuncu hadisi ve dersimizin sonuncu hadisi. Peygamber SAS’in bu hadisini Bişr ibn-i Âsım RA rivâyet etmiş. Abd ibn-i Humeyd’de naklolunmuş.

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:¹¹

¹¹ Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.160, no:430; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.V, s.461, no:8756; Bişr ibn-i Âsım RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VI, s.42, no:14768; *Câmiü’l-Ehâdis*, c.XXIII, s.479, no:26476.

يُؤْتَى بِالْوَالِي فَيُوقَفُ عَلَى الصِّرَاطِ فَيَهْرُبُ بِهِ حَتَّى
يَزُولَ كُلُّ عَضْوٍ مِنْهُ عَنْ مَكَانِهِ فَإِنْ كَانَ عَادِلًا
مَضَى وَإِنْ كَانَ جَائِرًا هَوَى فِي النَّارِ سَبْعِينَ خَرِيفًا

(عبد بن حميد وابن م نيع عن بشر بن عاصم)

RE. 504/9 (*Yu'tâ bi'l-vâlî feyûkafu ale's-sırâti feyehtezzü bihî, hattâ yezûle küllü udvün minhu an mekânihî; fein kâne âdilen madâ, ve in kâne câiren hevâ fi'n-nâri seb'îne harîfâ.*)

(*Yu'tâ bi'l-vâlî*) “Vali getirilir.” Vali ne demek?.. Müslümanların bir işinin başına görevli olarak gelmiş kimse. Yâni isterse ilçe başkanı olsun, isterse bucak başkanı olsun, isterse mahalle muhtarı olsun, isterse muhasebe müdürü olsun, isterse daha başka iş olsun... Yâni fark etmez. Vali demesi bizi şaşırtmasın. Yâni bir görevli. Kamu görevlisi diyoruz ya şimdi... Âmme hizmeti gören bir kimse.

“Vali getirilir, (*feyûkafu ale's-sırâti*) Sırat'ın üstünde durdurulur.” Dur bakalım vali efendi! (*Feyehtezzü bihî*) “Sırat onu bir silkeler... Zangır zangır, zangır zangır, öyle bir şiddetli şekilde bu valiyi silkeler ki, (*hattâ yezûle küllü udvün minhu an mekânihî*) adamın her bir âzâsı yerinden kayıp gider. Gözü, bacağı, kulağı, kafası hepsi bir tarafa gider. Yâni, sallantının şiddetinden her azası yerinden kayar gider.”

(*Fein kâne âdilen*) “Eğer adaletli bir vali idiye (*madâ*) sıratı geçer, cennete gider. (*Ve in kâne câiren*) Eğer zalim, cevr ü cefâ yapıcı bir vali idiye, o zaman askerine güvendi, zulmettiyse tebaaya; (*hevâ fi'n-nâri seb'îne harîfen*) yetmiş mevsim, yetmiş sonbaharlık derinliğe doğru cehennemin içine cuvv, uçup gider. Sırattan düşer, cehennemin içine uçup gider, aşağıya doğru yuvarlanıp gider, adaletsiz hareket etmişse...”

Muhterem kardeşlerim! Bizim din büyüklerimiz devlet hizmetini vebaldir diye kabul etmemişler. Bu gibi şeylerden korktuklarından kadılık kabul etmemişler, hakimlik kabul etmemişler, valilik kabul etmemişler... Döğseler, hapsedseler bile kabul etmemişler, vebalden korktukları için bu işi yapmışlar.

Ama bir kimse, istemediği halde görevlendirilir de, bu görevlendirildiği işi elinden geldiğince ihlâsla yapmağa çalışırsa, Allah yardım eder, çok yardım eder, çok hayırlara erer. Adaletle icrâ-yı hükmederse, yâni idaresini adaletle yürütürse yaşadı, ahirette kurtuldu. Ama ilk önce bir sallanma oluyor yâni. Her uzvu bir kere bir yerinden gelip gidiyor. Yine böyle bir tehlike var. Eğer adaletle iş yapmışsa, geçer gider. Aksi takdirde mahvolur.

Sadece bu dünya hayatı yok, ahiret var. Onun için vali de olsa, reis-i cumhur da olsa, dünyanın hâkimi de olsa, kim olursa olsun, bu dünyada bir gün gelip, ecel onun da yakasına yapışacak.

Ahirette tarağın dişi gibi insanların hepsi bir olacak, dünyadaki mevkiîlerin, makamların, boyların, posların, pazuların kalınlığının, çapının kıymeti olmayacak. Onun için herkes, hepimiz, bizler ve başkaları, büyükler ve küçükler, yüksekler ve aşağıdakiler idare edenler ve edilenler, herkes Allah'ın emrini tutsun ve Allah'ın yolunda yürüsün.

Biz çok aciz ve çok günahkâr ve çok eksikli, çok kusurlu kullar olarak, şu mübarek Receb'in şu üçüncü gününde Rabbimize aczimizi, eksiğimizi, kusurumuzu arz ediyoruz. Diyoruz ki:

“—Yâ Rabbi, biz zayıfız, sen bizi rızan yolunda kuvvetlendir!.. Sen bizi çek, çevir İslâm'a götür! İslâm'dan uzaklaştırma yâ Rabbi!.. Bir de bize helâl rızık yedir; bizi yardımınla, nusretinle te'yid ve takviye eyle ve kimseye muhtaç eyleme... Zikrinde, şüküründe, hüsn- ü ibadetinde bize yardım eyle... Bizi sevdiğin kul olmağa muvaffak eyle... Sevdiğin işleri yapmayı bizlere nasîb eyle...” diyoruz ihlâs ile, cân ü gönülden...

Rabbimiz bizi rızası yolunda yürütsün... Aklımız başka yere kayacak gibi bile olsa, lütfuyla, keremiyle bize tevfikını refik etsin; yanlış yoldan döndürsün, doğru yoldan tutsun... Eğer nefsimiz istemese bile doğru yolda tutsun... Nefsimizin, canımızın çekmesine rağmen, bir işin sonunda günah varsa, bize onu nasib etmesin...

Fuzûlî'nin duası gibi:

Ben bilmezem bana gereken, sen hakîmsin;

Men eyle, verme, her ne gerekmez bana bana...

“—Yâ Rabbi, ben bilmiyorum, sen biliyorsun! Bana bir şey gerekmiyorsa, ben istesem de verme!” diye Rabbimiz'e ilticâ eyledik.

Rabbimiz bizi dünya ve ahiretin hayırlarına erdirdin...

Fâtiha-i Şerîfe mea'l-besmele!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

21. 02. 1998 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

